

2019 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΑΡΧΑΙΑ

Α' Γενικού Λυκείου

Σάββατο 20 Απριλίου 2019 | Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ:

Θουκυδίδου, Ιστορία, Βιβλίο 3, Κεφάλαιο 74, §§ 1 - 3

[1] Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὖθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προὔχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. [2] Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δειλὴν ὀψίαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

[3] Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἐκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἠπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

2019 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

B. ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ:

Θουκυδίδου, Ιστορία, Βιβλίο 3, Κεφάλαιο 82, §§ 1, 2 - 3

[1] Σ' αυτές τις ακρότητες έφτασε ο εμφύλιος πόλεμος και προκάλεσε μεγάλη εντύπωση, γιατί ήταν ο πρώτος που έγινε. Αργότερα, μπορεί κανείς να πει ότι ολόκληρος ο Ελληνισμός συνταράχτηκε, γιατί παντού σημειώθηκαν εμφύλιοι σπαραγμοί. [...]

[2] Οι εμφύλιες συγκρούσεις έφεραν μεγάλες κι αμέτρητες συμφορές στις πολιτείες, συμφορές που γίνονται και θα γίνονται πάντα όσο δεν αλλάζει η φύση του ανθρώπου, συμφορές που μπορεί να είναι βαρύτερες ή ελαφρότερες και έχουν διαφορετική μορφή ανάλογα με τις περιστάσεις. Σε καιρό ειρήνης και όταν ευημερεί ο κόσμος και οι πολιτείες, οι άνθρωποι είναι ήρεμοι, γιατί δεν τους πιέζουν ανάγκες φοβερές. Αλλά, όταν έρθει ο πόλεμος, που φέρνει στους ανθρώπους την καθημερινή στέρηση, γίνεται δάσκαλος της βίας και ερεθίζει τα πνεύματα του πλήθους σύμφωνα με τις καταστάσεις που δημιουργεί. [3] Ο εμφύλιος πόλεμος, λοιπόν, μεταδόθηκε από πολιτεία σε πολιτεία. Κι όσες πολιτείες έμειναν τελευταίες, έχοντας μάθει τι είχε γίνει αλλού, προσπαθούσαν να υπερβάλουν σ' επινοητικότητα, σε ύπουλα μέσα και σε ανήκουστες εκδικήσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A. Να μεταφραστεί από το διδαγμένο από το πρωτότυπο κείμενο το απόσπασμα:
«Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δειλὴν ὄψιαν ... ἐν φυλακῇ ἦσαν»

[Μονάδες 30]

2019 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΘΕΜΑ Β

B1. Να επισημάνετε και να αναλύσετε όλους τους παράγοντες που εξασφάλισαν τη νίκη στους δημοκρατικούς.

[Μονάδες 10]

B2. «καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκῶτος ὑπεξανήγето, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν»: Ποιο είναι το Κορινθιακό πλοίο στο οποίο αναφέρεται ο Θουκυδίδης στο συγκεκριμένο απόσπασμα; Να αιτιολογήσετε τη χρήση των ρηματικών τύπων **ὑπεξανήγето** και **λαθόντες** στο συγκεκριμένο απόσπασμα.

[Μονάδες 10]

B3. Στο διδαγμένο από μετάφραση κείμενο που δίνεται προς εξέταση (Θουκυδίδου, Ιστορίαι, Βιβλίο 3, Κεφάλαιο 82, §§ 1, 2 - 3) παρουσιάζονται κάποια από τα αποτελέσματα του εμφυλίου πολέμου. Αφού τα παρουσιάσετε, να επισημάνετε ποια από αυτά εντοπίζονται και στο διδαγμένο από το πρωτότυπο κείμενο (§ 74).

[Μονάδες 10]

B4. Να εντοπίσετε στο πρωτότυπο κείμενο μία ετυμολογικά συγγενή λέξη, απλή ή σύνθετη, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: **λοχαγός, ουσία, οχυρό, γενετικός, φθορά, εμπρησμός, περίβλημα, λήψη, απαλλοτριώση, κόμιστρο.**

[Μονάδες 10]

B5α. **ίσχύι, πλήθει, γυναῖκες, φλογί, ναῦς:** Να μεταφερθούν τα παραπάνω ουσιαστικά στην ίδια πτώση του αντίθετου αριθμού.

B5β. **γίγνεται, νικᾷ, βάλλουσαι, ὑπομένουσαι, φειδόμενοι:** Να μεταφερθούν οι παραπάνω ρηματικοί τύποι στον αόριστο.

[Μονάδες 10]

2019 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

B6α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων: **διαλιπούσης, τοῦ νεωρίου, πολλά, τοῦ δήμου, τῶν ἐπικούρων.**

B6β. Να εντοπιστούν όλες οι δευτερεύουσες προτάσεις του πρωτότυπου κειμένου και να αναγνωριστούν ως προς το είδος και τη συντακτική τους χρήση.

[Μονάδες 10]

B7. Να γράψετε δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω θέσεις, τη λέξη **Σωστό**, αν είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν είναι λανθασμένη:

α. Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε στον δήμο της Ερχιάς της Αττικής από πλούσια, αριστοκρατική οικογένεια.

β. Κατά την άποψη του Θουκυδίδη, η βαθύτερη αιτία του πολέμου ήταν η ανάπτυξη, οικονομική και στρατιωτική, της αθηναϊκής δύναμης.

γ. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδη αποδίδουν τόσο τα κίνητρα, τους σχεδιασμούς και τους στόχους των ομιλητών όσο και την προσωπικότητα, τις ιδέες και το ήθος τους.

δ. Ο Θουκυδίδης ακολουθεί τον τρόπο χρονολογικής έκθεσης που χρησιμοποίησε ο Ηυθόδωρος και διαιρεί το έτος σε θέρος και χειμώνα.

ε. Οι χαρακτηρισμοί «*άττική μέλισσα*» και «*άττική μοῦσα*», που αποδίδονται στον Θουκυδίδη, δείχνουν τον θαυμασμό των μελετητών του για τη γλώσσα του.

[Μονάδες 10]

Ευχόμαστε Επιτυχία !!!